

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 202/22

Люксембург, 15 декември 2022 г.

Заклучение на генералния адвокат по съединени дела C-181/21 и C-269/21 – Г. и др. (Назначаване на съдии в общите съдилища в Полша)

Генералният адвокат Collins: изискването за предварително създаване със закон се прилага по отношение на всички съдилища на държавите членки

Този принцип се прилага независимо от равнището, на което тези съдилища упражняват компетентността си в рамките на националната правна система

С отделни преюдициални запитвания окръжните съдилища в Катовице и Краков (Полша) искат Съдът да се произнесе относно съвместимостта с правото на ЕС на процедурите по назначаване на съдии в общите съдилища в Полша.

По дело C-181/21 съдия A.Z., който е бил назначен в Окръжен съд Катовице, въпреки че събранието на представителите на съдиите се е въздържало да даде становище относно неговата кандидатура поради притеснения относно статута на Krajowa Rada Sądownictwa (Национален съдебен съвет, наричан по-нататък „KRS“) и относно начина на функциониране на KRS, е бил разпределен да заседава в състав от трима съдии.

По дело C-269/21 съдия A.T. е била назначена като съдия в Окръжен съд Краков в момент, в който становището на релевантното събрание на съдиите вече не се е изисквало. Колегиума на този окръжен съд, половината от членовете на които са били назначени от министъра на правосъдието, се произнася относно нейната кандидатура. Съдия A.T. заседава в състав от трима съдии, които отхвърля молба за постановяване на временни мерки и връща делото по главното производство на запитващата юрисдикция.

С преюдициалните си въпроси посочените две юрисдикции искат от Съда да изтълкува принципа на предварително създаване със закон на съд, който принцип е установен в член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС във връзка с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Запитващите юрисдикции имат съмнения дали съдебен състав отговаря на този принцип, когато някои от неговите членове са назначени (i) в рамките на процедура, която изключва участието на органите на съдийското самоуправление; (ii) въз основа на решение на KRS, който се състои предимно от членове, избрани от законодателната власт и (iii) когато кандидатите, които не са били избрани в рамките на съответните процедури по назначаване, нямат право да подадат жалба пред съд, отговарящ на изискването да бъде предварително създаден със закон.

В заключението си, представено днес, генералният адвокат Anthony Michael Collins счита, че **изискването за предварително създаване със закон се прилага по еднакъв начин към всички съдилища на държавите членки**, независимо от равнището, на което упражняват компетентността си в рамките на националната правна система.

Позовавайки се на практиката на Съда¹, генералният адвокат Collins потвърждава, че за да се установи нарушение на това изискване, **следва да се направи обща преценка на редица елементи, които, взети заедно, пораждаат основателни съмнения у правните субекти относно независимостта и безпристрастността на съдиите, заседаващи в съответния съд.**

Освен това генералният адвокат Collins разглежда трите елемента, изтъкнати от запитващите юрисдикции.

Първо, **липсата на участие на орган на съдийското самоуправление в процедурата по назначаване сама по себе си не е достатъчна, за да засегне законосъобразността на съдийските назначения.** Независимо от ограничената роля на събранията на съдиите и засилената роля на KRS в рамките на процедурата по назначаване от 2018 г. насам, генералният адвокат посочва, че съгласно Конституцията на Република Полша, именно KRS е пазител на независимостта на съдилищата и съдиите, а не събранията на съдиите или колегиума на съответния съд. Съгласно практиката на Съда² обстоятелството, че министърът на правосъдието е избрал половината от членовете на колегиума на съответния съд сам по себе си не нарушава критерия, установен в член 19, параграф 1 ДЕС.

Второ, що се отнася до ролята на KRS, генералният адвокат Collins се позовава на съдебната практика³, съгласно която **участието на орган като KRS в процедурата по назначаване само по себе си не може да породии съмнения относно независимостта на съдиите, назначени в рамките на тази процедура.** Случаят може да е различен, когато участието на подобен орган, заедно с други релевантни фактори и условията, при които е осъществен подборът на съдиите, могат да породят подобни съмнения.

Трето, що се отнася до възможността за оспорване на процедурата по назначаване на съдии в общите съдилища, генералният адвокат счита, че **компетентността, предоставена на Колегията за извънреден контрол и публични въпроси на Върховния съд⁴, да упражнява контрол върху решенията на KRS в това отношение е била значително и неправомерно ограничена.** Основавайки се на съображенията на Съда по дело C-824/19⁵, генералният адвокат Collins счита, че ефективният съдебен контрол е необходим, когато всички релевантни обстоятелства, с които се характеризира процедурата по назначаване, могат да породят у правните субекти съмнения от системно естество в независимостта и безпристрастността на назначените в резултат на тази процедура съдии. Според генералния адвокат **запитващите юрисдикции не предоставят каквото и да е конкретно доказателство от системно или от индивидуално естество, за да обосноват съществуването на легитимни и сериозни съмнения в това отношение.**

При условие, че запитващите юрисдикции проверят това, генералният адвокат заключава, че тези три елемента **сами по себе си са недостатъчни, за да се направи извод, че процедурите, в резултат от които се назначават съдиите в общите съдилища, каквито са съдия A.Z. и съдия A.T., са несъвместими с изискванията на правото на Съюза.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

¹ Решение от 29 март 2022 г., Getin Noble Bank, [C-132/20](#) (вж. Прессъобщение № [52/22](#)), точка 123 и цитираната съдебна практика.

² Решение от 9 юли 2020 г., Land Hesse, [C-272/19](#) (вж. Прессъобщение № [85/20](#)), точки 55 и 56.

³ Решение от 22 февруари 2022 г., Openbaar Ministerie (Създаден със закон съд в издаващата държава членка), [C-562/21 PPU](#) и [C-563/21 PPU](#) (вж. Прессъобщение № [32/22](#)), точка 75 и цитираната съдебна практика.

⁴ Вж. в това отношение точки 93—110 от Заключение на генералния адвокат Collins, представено на 15 декември 2022 г. по дело [C-204/21](#) (вж. също Прессъобщение No 201/22), Комисия/Полша (Независимост и личен живот на съдиите).

⁵ Решение от 2 март 2021 г., A.B. и др. (A.B. и др. (Назначаване на съдиите във Върховния съд — Обжалване), [C-824/18](#) (вж. Прессъобщение № [31/21](#)), точки 128—136.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на заключението е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от прочитането на заключението са достъпни на „ [Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Поддържайте връзка!

